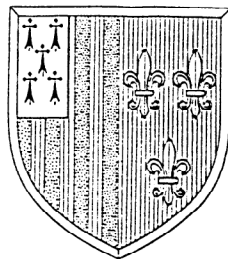
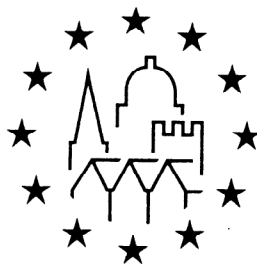

DUFFEL

MONUMENTEN GEMEENTE

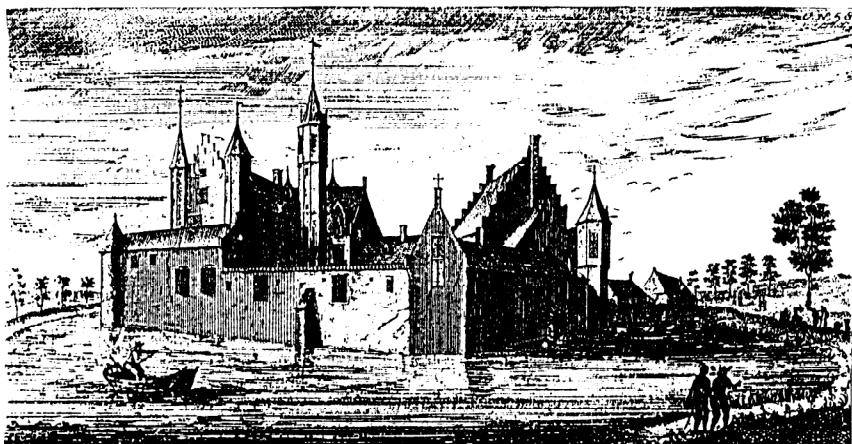
Kasteel
Ter Elst

EEN KASTEEL MET EEN RIJK VERLEDEN

Kasteel Ter Elst behoort - aldus sommige auteurs - samen met het Antwerpse Steen, tot de oudste gebouwen van de provincie, waarvan de oorsprong teruggaat tot in de verre middeleeuwen.

De geschiedenis van dit kasteel kan, aan de hand van geschreven documenten, gevolgd worden tot in de 12de eeuw. Toen was Ter Elst bezit van de gebroeders Hildinckhusen, de oudst-gekende heren van Duffel. Zij lieten ondermeer de St.-Martinuskerk bouwen. Later, in 1356, kwam het kasteel in het bezit van de abdij van Tongerlo, en dit tot de Franse Revolutie.

De Tongerloose abten bouwden het kasteel uit tot een prachtige warande. Gebruikt als woning van de rentmeester der abdijsgoederen in de streek, diende het tevens tot residentie van de abten en hun gevolg, wanneer zij op reis waren naar Brussel of elders. Hoge gasten werden er met regelmaat verwelkomd; zo verbleef Margaretha van York er, tussen 1477 en 1503, verscheidene jaren tijdens de zomermaanden, en, samen met haar, Filips De Schone. Bij deze laatste viel het kasteel blijkbaar zeer in de smaak, want kort na zijn huwelijk vroeg hij de abt van Tongerlo of hij het gebouw niet kon kopen.

Met de godsdienstoorlogen kwam echter een einde aan dit alles. Zo werd, in 1584, een gedeelte van het kasteel afgebrand. Toch verrees het slot weer uit zijn puinen, zo mogelijk nog mooier dan voordien. Vanaf het einde van de 16de eeuw zou het voortaan dienen als pastorie voor de Duffelse parochieherders. In benarde oorlogsjaren bood de burcht ook onderdak aan menig gevlucht pastoor uit de omtrek.

In de loop van de 17de eeuw groeide Ter Elst uit tot een "kleine abdij". Na de vinding van het miraculeus beeldje van O.-L.-Vrouw van Goede Wil in 1637 was Duffel namelijk een bekend bedevaartsoord geworden, en werden enkele kloosterlingen van Tongerlo aangesteld als penitentiërs van de (in 1639 opgerichte) Kapel van O.-L.-Vrouw van Goede Wil. Zij verbleven, samen met de pastoor, de onderpastoor en het personeel, op kasteel ter Elst.

In 1799 veranderde het kasteel van eigenaar: Ter Elst werd aangeslagen en als "zwart goed" (na de Franse Revolutie werden alle kerkelijke bezittingen zo genoemd, én verkocht) voor 250.000 fr. gekocht door Louis Hermans. Later werd er, in de onmiddellijke omgeving, de "Steenbakkerij Ter Elst" opgericht.

In 1914 werd het kasteel gedeeltelijk verwoest tijdens de slag aan de Nete. Een voorstel van provinciegouverneur baron Holvoet, om het kasteel te bewaren voor het nageslacht door het herop te bouwen tot gemeentehuis werd verworpen, en Ter Elst takelde met de jaren af tot een ruïne.

Om te verhinderen dat er van het eens zo fraaie kasteel weldra alleen nog maar een herinnering zou overblijven, werd het in 1972 door het Duffelse gemeentebestuur aangekocht. Restauratieplannen werden onder impuls van schep en L. Hellemans uitgewerkt, en in september 1982 kon het gedeeltelijk herstelde kasteel, gelegen in een uniek natuurkader, opengesteld worden voor het publiek.

INLICHTINGEN

Kasteel Ter Elst is toegankelijk voor het publiek gedurende het ganse jaar, elke zaterdag en zondag van 8.00 tot 20.00 uur.

Voor groepsbezoeken of bezoeken aan de kasteeltoren kan u contact opnemen met het GEMEENTEHUIS: tel. 015/31.12.01 en 02, of met de conciërge: tel. 015/31.27.06.

In het kader van het Europees Jaar voor het Bouwkundig Erfgoed - Monumentenjaar 1975, werd Duffel, tussen meer dan 300 kandidaten, samen met 16 andere plaatsen, als "modelgemeente" bekroond met de titel MONUMENTEN-GEMEENTE.

Dat het hier niet om een eenmalige actie ging, maar de inspanningen op het vlak van monumenten- en landschapszorg van blijvende aard zijn, bewijst het feit dat steeds meer mensen de gemeente komen opzoeken: om even te verpozen in het groene kader langs de Netedijken, of om een bezoek te brengen aan het Heemkundig Museum of enkele van de historische gebouwen. In de 16de eeuw bekend als een "seer plaisante, schoone plaetse", is Duffel ook vandaag een bezoek meer dan waard.

